

Na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova, Izvršni Odbor Centralne Banke Republike Kosova, na sastanku održanom 28. septembra 2016. Godine, usvojio je:

Politika za Nadzor Platnih Sistema

Član 1 Cilj

1. Cilj ove politike je utvrđivanje principa i uputstava za nadzor platnih sistema koji operišu u Republici Kosovo.
2. Centralna Banka Republike Kosova (u daljem tekstu: CBK) ima za cilj dalje jačanje svojih nadzornih politika u okviru platnih sistema.

Član 2 Delokrug

Politika za nadzor platnih sistema je primenjiva na sve platne sisteme koji operišu u Republici Kosovo. Svi pravni akti nadzora u vezi sa platnim sistemom moraju biti u skladu sa utvrđenim principima ove politike.

Član 3 Definicije

1. Sve definicije u politici za Nadzor Platnog Sistema imaju isto značenje kao što su definisani u zakonu o platnom sistemu.

Član 4

Uloga i aktivnosti nadzora

1. CBK se u izvršavanju funkcije nadzora platnog sistema, angažuje u ovim aspektima:
2. Prati razvoj događaja u okviru platnog sistema i poravnanja, ocenjujući efikasnost i rizike kojima su platni sistemi izloženi;
3. Određuje principe i standarde za nadzor u cilju obezbeđivanja i sigurnog funkcionisanja platnog sistema i poravnanja;
4. Analizira podatke i informacije o aktivnostima sistema preko izveštavanja, preko inspekcija na licu mesta ili sastancima sa operatorima platnog sistema;
5. Ocenjuje usklađenost platnog sistema sa standardima i principima određenim od CBK-a.

Član 5

Ciljevi nadzora

1. Vršanjem funkcije nadzora platnog sistema, CBK je fokusirana na postizanju ovih ciljeva:
  - 1.1. Obezbeđivanje održivosti i efikasnosti platnog sistema, tražeći od subjekata pod nadzorom da identifikuju opasnosti i preduzmu neophodne mere radi izbegavanja grešaka u izgradnji i funkcionisanju sistema;
  - 1.2. Postizanje zadovoljavajućeg nivoa efikasnosti platnog sistema;

Član 6

Platni sistem

1. Na Kosovu operiše jedinstveni međubankarski platni sistem koji se operiše i nadzire od strane CBK-a.
2. Zakonom br. 04/L-155 o Platnom Sistemu određuju se pravila, standardi i uslovi za operisanje sistemima.

Član 7

Platni instrumenti

1. Na osnovu Zakona o Centralnoj Banci Kosova br. 03/L-209, CBK može regulisati i vršiti nadzor stavljanja u promet i kvaliteta platnih instrumenata, smatrajući ih sastavnim delom platnog sistema na Kosovu, u cilju garantovanja efikasnosti i njihove bezbednosti.
2. Platni instrumenti obuhvataju sledeće instrumente:
  - a. Platne kartice;
  - b. Transfer kredita;
  - c. Direktno debitovanje
  - d. Kos Giro;

Član 8

Metodologija nadzora

1. CBK vrši funkciju nadzora platnog sistema putem jednog procesa koji prolazi kroz tri faze: praćenje, ocenjivanje i podsticaj promena.
  - 1.1. Praćenje- je prva faza aktivnosti nadzora platnog sistema i poravnanja. CBK koristi razne izvore informacija od operatora sistema, raznih dokumenata od operatora, kao i izveštaje od učesnika u sistemu. Na osnovu Uredbe o Statistikama Instrumenata za Plaćanje, CBK prikuplja neophodne informacije u redovnim periodima ili i ad hoc u vezi sa sistemom i platnim instrumentima.

CBK može posećivati kancelarije platnog sistema, kliringa i poravnanja hartija od vrednosti kao i njihovih učesnika radi kontrolisanja računa, knjiga, dokumenata i ostalih evidencija radi dobijanja raznih informacija iz njih ili neku drugu meru, koja će se smatrati neophodnom ili preporučljivom.
  - 1.2. Procena- CBK vrši procenu informacija i prikupljenih dokumenata tokom faze praćenja. Podrška standardima i preporukama dozvoljava da harmonizovani sistemski nadzor platnog sistema i poravnanja bude direktan i jasan u svojoj praktičnoj primeni i pomogne u upoređivanju rezultata procene raznih sistema.
  - 1.3. Podsticaj promena- Na osnovu rezultata nadzora, CBK preduzima mere kada utvrdi da jedan posebni sistem u okviru opšte platne infrastrukture, kliringa i poravnanja nema dovoljan stepen bezbednosti. Tokom procesa nadzora, CBK posvećuje važnost dobroj saradnji sa subjektima nad kojima vrši nadzor, konstruktivna saradnja pomaže u obezbeđivanju efektivnog nadzora i minimiziranja svakog opterećenja za subjekte pod nadzorom. Međutim, odgovornost za obezbeđivanje sigurnog i efikasnog sistema ostaje zadatak subjekata pod nadzorom.

Član 9

Nadzorna sredstva

1. CBK snosi odgovornost i obavezu za nadzor svih pitanja koja omogućavaju redovno funkcionisanje platnog sistema i poravnanja, kao i infrastruktura finansijskog tržišta koja operišu na Kosovu.
2. CBK vrši nadzor platnog sistema preko:
  - 2.1. Određivanja i postavljanja nadzornih standarda;
  - 2.2. Diskusijom sa operatorom u slučaju promena u izrađivanju operacionalnih uredbi sistema i sporazumima o daljim koracima;
  - 2.3. Dobijanje javnih i poverljivih informacija;
  - 2.4. Primenom kažnjavanja ili ograničavanja aktivnosti;

Član 10

Principi o nadzoru platnog sistema

1. U vršenju nadzorne funkcije platnog sistema i poravnanja, CBK se zasniva na sledećim principima i međunarodno priznatim standardima:
  - 1.1. Za platni sistem systemske važnosti primenjuju se principi o infrastrukturama finansijskog tržišta (BIS 2012);
  - 1.2. Za platni sistem manjih vrednosti primenjuje se revidirani kadar za nadzor platnog sistema manje vrednosti (BQE);

Član 11

Saradnja sa ostalim autoritetima

1. Saradnja je jako važno sredstvo za obezbeđivanje efikasnog nadzora kad god se subjekti pod nadzorom kontrolišu od raznih autoriteta. Jedan od utvrđenih zadataka u principima o infrastrukturi finansijskog tržišta od Komiteta za Platni Sistem i Poravnanje (BIS 2012, Paragraf E o platnom sistemu) je saradnja sa ostalim autoritetima.

Član 12
Stupanje na snagu

Ova politika stupa na snagu na dan njenog usvajanja.

Bedri Hamza
Predsedavajući Izvršnog Odbora